

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐỖ VĂN HÙNG

XÂY DỰNG VĂN HÓA ỨNG XỬ
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN VIỆT YÊN, TỈNH BẮC GIANG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐỖ VĂN HÙNG

XÂY DỰNG VĂN HÓA ỨNG XỬ
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN VIỆT YÊN, TỈNH BẮC GIANG

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Trọng Tuấn

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Đỗ Văn Hùng

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn đến lãnh đạo Nhà trường, Khoa Tâm lý - Giáo dục đã tạo điều kiện thuận lợi cho chúng tôi được học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu đòi hỏi ngày càng cao của nhiệm vụ mới.

Đặc biệt, tôi xin chân thành cảm ơn TS. Lê Trọng Tuấn - Hiệu trưởng trường dự bị đại học dân tộc trung ương đã tận tình hướng dẫn giúp đỡ tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ chuyên ngành Quản lý giáo dục.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới bạn bè đồng nghiệp, các thầy, cô giáo và học sinh các trường khối THCS huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang đã tạo mọi điều kiện, cộng tác và giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Những nội dung học tập được ở trường thông qua tài liệu do các nhà giáo lên lớp hướng dẫn nghiên cứu cùng với sự giúp đỡ của các đồng nghiệp đã giúp tôi nâng cao nhận thức để hoàn thiện đề tài: ***“Xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường THCS huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang”***.

Do thời gian nghiên cứu có hạn, kết quả nghiên cứu có thể còn nhiều hạn chế và thiếu sót. Rất mong nhận được sự góp ý của quý thầy cô để đề tài nghiên cứu được hoàn thiện hơn.

Tác giả

Đỗ Văn Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ XÂY DỰNG VĂN HÓA ỨNG XỬ Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài	5
1.1.2. Nghiên cứu ở trong nước	6
1.2. Một số khái niệm cơ bản	8
1.2.1. Khái niệm văn hóa	8
1.2.2. Ứng xử	9
1.2.3. Văn hóa ứng xử	11
1.2.4. Xây dựng văn hoá ứng xử ở trường trung học cơ sở	12
1.3. Một số vấn đề cơ bản về xây dựng văn hóa ứng xử ở trường trung học cơ sở	12
1.3.1. Sự cần thiết xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở	12
1.3.2. Những biểu hiện của văn hóa ứng xử ở nhà trường trung học cơ sở	14
1.3.3. Nội dung xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở	18

1.4. Một số vấn đề cơ bản về quản lý xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở	20
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác xây dựng văn hoá ứng xử ở trường trung học cơ sở	24
1.5.1. Các yếu tố thuộc về sự lãnh đạo của Hiệu trưởng nhà trường	25
1.5.2. Giáo viên chủ nhiệm và giáo viên bộ môn	25
1.5.3. Tập thể học sinh.....	26
1.5.4. Chi đoàn nhà trường	26
1.5.5. Các quy định của Nhà nước, của Bộ Giáo dục và Đào tạo.....	27
1.5.6. Sự quan tâm của Sở Giáo dục và Đào tạo và Phòng Giáo dục và Đào tạo	28
1.5.7. Cơ sở vật chất của nhà trường	28
1.5.8. Truyền thống văn hóa của nhà trường	29
1.5.9. Gia đình học sinh (Ông bà, cha mẹ)	29
1.5.10. Sự phối hợp của các lực lượng xã hội	30
Kết luận chương 1	31
Chương 2. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG VĂN HÓA ỨNG XỬ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN VIỆT YÊN, TỈNH BẮC GIANG	32
2.1. Khái quát về thực trạng khảo sát.....	32
2.1.1. Vài nét về khách thể khảo sát	32
2.1.2. Tổ chức khảo sát thực trạng.....	34
2.2. Thực trạng xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang.....	36
2.2.1. Thực trạng xây dựng văn hóa ứng xử của cán bộ quản lý ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	36
2.2.2. Thực trạng xây dựng văn hóa ứng xử của giáo viên ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	37
2.3. Thực trạng quản lý xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang	38
2.3.1. Thực trạng lập kế hoạch xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang	38

2.3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường THCS huyện Việt Yên	42
2.3.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	44
2.3.4. Kiểm tra, đánh giá xây dựng văn hóa ứng xử ở nhà trường	47
2.4. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	49
2.5. Đánh giá chung về xây dựng văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	51
2.5.1. Mặt mạnh	51
2.5.2. Mặt hạn chế.....	51
2.5.3. Nguyên nhân	52
Kết luận chương 2.....	54
Chương 3. BIỆN PHÁP XÂY DỰNG VĂN HÓA ỨNG XỬ Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN VIỆT YÊN, TỈNH BẮC GIANG.....	55
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở.....	55
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	55
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	55
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	55
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	56
3.2. Biện pháp quản lý xây dựng văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	56
3.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên, học sinh và phụ huynh về sự cần thiết của việc xây dựng văn hóa ứng xử ở nhà trường.....	56
3.2.2. Tổ chức xây dựng và kế thừa các giá trị văn hóa tinh thần của nhà trường.....	57
3.2.3. Xây dựng tiêu chí văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang.....	63

3.2.4. Tổ chức phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường để xây dựng văn hóa ứng xử ở nhà trường	66
3.2.5. Tổ chức hoạt động kiểm tra, đánh giá việc xây dựng văn hóa ứng xử ở trường THCS huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang theo kế hoạch đã xây dựng.....	69
3.3. Thăm dò sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	73
3.3.1. Mức độ cần thiết	73
3.3.2. Tính khả thi	75
3.3.3. Tổng hợp đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	77
Kết luận chương 3.....	78
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	79
1. Kết luận.....	79
2. Khuyến nghị.....	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	82
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

CBGV	: Cán bộ - giáo viên
CBNV	: Cán bộ - nhân viên
CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
GD	: Giáo dục
GDĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
PHHS	: Phụ huynh học sinh
QLGD	: Quản lý giáo dục
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
VH	: Văn hóa
VHUX	: Văn hóa ứng xử

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Số lượng HS trong mỗi năm học	33
Bảng 2.2.	Thực trạng xây dựng văn hóa ứng xử của cán bộ quản lý ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	36
Bảng 2.3.	Thực trạng xây dựng văn hóa ứng xử của giáo viên ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	37
Bảng 2.4.	Thực trạng xây dựng văn hóa ứng xử của học sinh ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	38
Bảng 2.5a.	Thực trạng lập kế hoạch phát huy những nội dung phù hợp với văn hoá ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang.....	39
Bảng 2.5b.	Thực trạng lập kế hoạch xây dựng những giá trị mới của văn hoá ứng xử ở các trường THCS huyện Việt Yên	41
Bảng 2.6a.	Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch phát huy những nội dung phù hợp của văn hóa ứng xử ở các trường THCS huyện Việt Yên....	42
Bảng 2.6b.	Mức độ thực hiện nội dung tổ chức thực hiện kế hoạch xây dựng những giá trị mới của văn hoá ứng xử ở trường THCS.....	43
Bảng 2.7a.	Thực trạng chỉ đạo thực hiện xây dựng những giá trị phù hợp văn hóa ứng xử ở trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	44
Bảng 2.7b.	Thực trạng chỉ đạo thực hiện xây dựng những giá trị mới của văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	45
Bảng 2.8a.	Thực trạng kiểm tra, đánh giá xây dựng những giá trị phù hợp văn hóa ứng xử ở trường trung học cơ sở.....	47
Bảng 2.8b.	Thực trạng kiểm tra, đánh giá xây dựng những giá trị mới của văn hóa ứng xử ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên.....	48
Bảng 2.9.	Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục VHUX ở các trường trung học cơ sở huyện Việt Yên	49
Bảng 3.1.	Kết quả đánh giá về mức độ cần thiết của những biện pháp	73
Bảng 3.2.	Kết quả đánh giá về tính khả thi của những biện pháp.....	75
Bảng 3.3.	Tổng hợp đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	77